

Agenda

Vergadering van de commissie voor Europese Zaken (EUZA)

dinsdag 15 oktober 2024 van 13:50 tot 14:10

locatie: commissiekamer 3

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**
 - PDF-versie van het convocaat

2. Plenaire COSAC, 27 - 29 oktober 2024

Bespreking van de ambtelijk voorbereide annotaties en conceptcontributies en -conclusies

- **Ambtelijke toelichting**

Op 27 - 29 oktober 2024 vindt de LXXII COSAC plaats onder het Hongaarse Voorzitterschap. Ten behoeve van deze bijeenkomst zijn door de staf van de commissie annotaties opgesteld. De annotaties zijn gebaseerd op het conceptprogramma van 11 oktober 2024. De beschikbare documenten (d.d. 11 oktober) zijn toegevoegd aan het agendapunt. Alle gepubliceerde documenten zijn eveneens te raadplegen op de [website IPEX](#). Andere nog te verwachten documenten, waaronder de conclusies en contributies, worden naar verwachting uiterlijk op maandag 14 oktober verspreid. **UPDATE: 14 oktober 2024:** Ambtelijk is vernomen dat de conceptconclusies en -contributies en de andere nog te verwachten documenten dinsdag 15 oktober worden verspreid. Zodra ontvangen zullen deze worden gekoppeld.

Eerste Kamerdelegatie

In het College van fractievoorzitters is op 24 september jl. besloten om gelet op het mogelijke belang van de geagendeerde onderwerpen voor de Kamer de besluitvorming over deelname aan interparlementaire vergaderingen onder het Hongaarse voorzitterschap aan de betrokken commissies over te laten, indachtig ook een afweging in de Tweede Kamer over afvaardiging. Op 10 september jl. heeft de commissie de deelname aan de plenaire COSAC besproken en reeds besloten de commissievoorzitter, Van Apeldoorn (SP), en commissielid Van Hattem (PVV) af te vaardigen. De commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer heeft op 12 september besloten geen leden af te zullen vaardigen naar de plenaire COSAC in Hongarije.

Tot op heden hebben delegaties van beide Kamers deelgenomen aan de onder het Hongaarse Voorzitterschap reeds georganiseerde Interparlementaire Conferenties.

Inbreng delegatie

Op 10 september is in de commissie besproken dat de delegatie afgevaardigd in COSAC in haar bijdrage niet ingaat tegen een meerderheidsgevoelen in de Eerste Kamer. De commissievoorzitter, tevens delegatieleider, heeft daarbij aangekondigd in zijn bijdrage een kritische houding ten aanzien van de Hongaarse regering aan te zullen nemen.

De delegatieleden hebben als volgt ingetekend voor spreektijd:

- Van Apeldoorn: Sessie 1 Programme and results of the Hungarian Presidency of the

Council of the European Union (keynote door premier Orbán)

- Van Hattem: Sessie 2 The state of the European Union in the year of institutional transition and the 15-year application of the Treaty of Lisbon
- Van Hattem: Sessie 3 European demographic trends and responses at national and European level
- Van Apeldoorn: Sessie 4 European security and defence

Conclusies en contributies

Ter voorbereiding op de bijeenkomst zal het Hongaars voorzitterschap naar verwachting op 15 oktober een conceptversie laten circuleren van de zogenaamde 'Conclusies' en 'Contributies' van de COSAC. Eventuele amendementen op de conclusies of contributies kunnen door de delegaties naar verwachting in de dagen na verspreiding worden ingediend.

Conclusies en contributies worden in de regel bij consensus vastgesteld en binden de nationale parlementen niet.

Beslispunten

- Kan de commissie instemmen met de voorliggende ambtelijke annotaties?
- Wenst uw commissie ten aanzien van de conceptconclusies en -contributies, voor zover reeds beschikbaar, delegatieleider Van Apeldoorn aandachtspunten mee te geven?
- Wenst uw commissie de delegatie naar de COSAC aanvullende aandachtspunten mee te geven?

● **Bijlagen**

- Conceptannotaties plenaire COSAC 27 - 29 oktober 2024
- Programma plenaire COSAC 27 - 29 oktober 2024, Boedapest
- Uitnodiging plenaire COSAC 27- 29 oktober 2024, Boedapest
- 42nd Bi-annual Report of COSAC

3. **Mondeling overleg over voorgenomen Europees beleid**

Bespreking onderwerpen mondeling overleg met minister van Buitenlandse Zaken op 12 november 2024

● **Ambtelijke toelichting**

Op 11 juni 2024 heeft de commissie besloten om een mondeling overleg in te plannen met de minister van Buitenlandse Zaken over het voorgenomen Europese beleid. Zoals reeds aankondigd staat dit mondeling overleg ingepland op **12 november 2024, 17:00-18:30 uur**, in commissiekamer 1. Tijdens een mondeling overleg kunnen er geen moties worden ingediend. Wel kunnen er toezeggingen worden gevraagd van de bewindspersoon.

Voor het mondeling overleg wordt voorgesteld aan de minister te vragen een inleiding over het voorgenomen beleid te verzorgen (15-20 min), waarna ruimte is voor een of twee vragenrondes (70 min). Heden wordt in de commissie gepolst welke drie à vier hoofdthema's de commissie in ieder geval aan de orde wenst te brengen tijdens het overleg.

Achtergrond

Eerder heeft uw commissie besloten om de Algemene Europese Beschouwing (AEB) niet te laten plaatsvinden op 18 juni 2024, omwille van de vorming van een nieuw kabinet in deze periode, en de publicatie van de Staat van de Unie 2025 van de regering af te wachten voor een inplannen van een eerstvolgende AEB in 2025.

De verwachting is dat een Staat van de Unie 2025 van de regering zal verschijnen nadat de Europese Commissie is geïnstalleerd (mogelijk december 2024) en nadat het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2025 is gepubliceerd (verwachting begin voorjaar 2025). Op 18 juli jl. heeft Von der Leyen bij haar kandidaatstelling als voorzitter van een nieuwe Europese Commissie in het Europees Parlement haar politieke beleidslijnen toegelicht. Deze bevatten de hoofdlijnen voor het beleid van de

Europese Commissie voor 2024-2029.

De commissie heeft verzocht om een mondeling overleg met de bewindspersoon in het najaar 2024, na de Algemene Politieke beschouwingen 2024 en voor het verschijnen van de Staat van de Unie 2025.

Ter informatie is bijgevoegd:

- Passages uit het regeerprogramma over de prioriteiten van het kabinet ten aanzien van Europese samenwerking en de Europese agenda. Ten aanzien van de onderwerpen in behandeling bij de commissie EUZA wordt in het bijzonder ook gewezen op de kabinetsinzet bij de EU-begrotingsonderhandelingen, uitbreiding van de EU en het voornemen voor een Europawet. Doorheen het regeerprogramma wordt ook de Europese dimensie van beleidsthema's aangekaart. Dit geeft mede vorm aan de opstelling van het kabinet ten aanzien van Europese regelgeving (zoals een gewenste opt-out clause voor Europees asiel- en migratieregelgeving). De gehele tekst van het regeerprogramma treft u hier: [Regeerprogramma, uitwerking van het hoofdlijnenakkoord door het kabinet](#). Ter informatie: het jaarlijkse uitbreidingspakket van de Europese Commissie (een prioritair dossier) zal naar verwachting op 16 oktober aanstaande worden gepubliceerd.
- De politieke richtsnoeren voor een nieuwe Europese Commissie (2024-2029).
- Het cv en takenpakket van de minister van BZ.

Beslispunt:

- Welke drie à vier hoofdthema's wenst uw commissie in ieder geval tijdens het mondeling overleg aan de orde te stellen?

- **Bijlagen**

- Passages Europese agenda en Europese samenwerking uit Regeerprogramma kabinet-Schoof
- Political guidelines for the next European Commission 20242029
- CV en takenpakket van Caspar Veldkamp, minister van Buitenlandse Zaken

4. **PACE sessie 30 september - 4 oktober 2024**

Mondelinge terugkoppeling door de delegatieleider

- **Ambtelijke toelichting**

Van 30 september - 4 oktober 2024 vond een plenaire sessie van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa (PACE) plaats (zie [nieuwsbericht](#)).

Het lid Vogels (VVD) is delegatieleider en zal een mondelinge terugkoppeling verzorgen.

Voor een overzicht van de aangenomen resoluties en aanbevelingen tijdens deze sessie van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa (PACE), kunt u de volgende link aanklikken: [Overzicht aangenomen resoluties en aanbevelingen](#).

5. **21.501-02**

Brief van de minister van BuZa over geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 15 oktober 2024 ; Brief van de minister van BuZa over verslag van de Raad Algemene Zaken van 24 september 2024; Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Bespreking verslagen en geannoteerde agenda's Raden

- **Ambtelijke toelichting**

De minister van Buitenlandse Zaken heeft het verslag van de Raad Algemene Zaken (RAZ) van 24 september, de geannoteerde agenda van de RAZ van 15 oktober en de geannoteerde agenda van de

Europese Raad van 17 en 18 oktober 2024 aan de Kamer doen toekomen.

Op de volgende onderwerpen uit het verslag en de geannoteerde agenda wordt in het bijzonder gewezen, omdat deze bijvoorbeeld eerder in uw commissie aan de orde zijn geweest:

- Jaarlijkse rechtsstaatdialoog. De RAZ sprak op 24 september over de situatie van de rechtsstaat in de lidstaten en de EU aan de hand van het Rechtsstaatrapport (in behandeling genomen door de commissies EUZA en J&V). In het verslag staat onder andere nader toegelicht welke voornemens de Commissie heeft voor het rechtsstaatrapport 2025 en welke punten namens de Benelux zijn ingebracht.
- Voorbereiding Europese Raad (ER) 17 en 18 oktober a.s. De ER zal op 17 en 18 oktober aanstaande kennisnemen van het Draghi-rapport. Een uitgebreide inhoudelijke discussie van het rapport zal plaats vinden tijdens de informele Europese Raad op 8 november aanstaande. In de geannoteerde agenda van de RAZ van 15 oktober staat dat een eerste kabinetsappreciatie zich zal concentreren op de hoofdlijnen van het rapport. Deze kabinetsappreciatie maakt deel uit van het verslag van de Raad voor het concurrentievermogen (zie mededelingen en informatie). Ook zal de ER onder andere stilstaan bij de ontwikkelingen in Georgië en Moldavië en de presidentverkiezingen en het EU-referendum in Moldavië van 20 oktober.
- Rechtsstaatdiscussie met kandidaat-lidstaten.
- Presentatie prioriteiten Hongaarse Voorzitterschap.
- EU-toetredingsproces Albanië: Openen Cluster 1

● **Bijlagen**

- Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken (21.501-02); brief van de minister van BuZa over verslag van de Raad Algemene Zaken van 24 september 2024 (EK, GQ)
- Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken (21.501-02); brief van de minister van BuZa over geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 15 oktober 2024 (EK, GR)
- Geannoteerde agenda voor de Europese Raad van 17 en 18 oktober 2024
- Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken (21.501-02)

6. Mededelingen en informatie

● **Ambtelijke toelichting**

Kabinetsappreciatie hoofdlijnen Draghi-rapport

Op 9 september jl. is een rapport van Mario Draghi gepubliceerd, getiteld [EU competitiveness: Looking ahead](#) (Draghi-rapport). Het rapport is geschreven voor de Europese Commissie in opdracht van Commissievoorzitter Von der Leyen en bevat een ambitieuze strategie om het EU-concurrentievermogen, dat dreigt te stagneren, weer aan te jagen.

Het rapport bevat rond de 180 aanbevelingen die naar verwachting deels worden opgenomen in het nieuwe werkprogramma van de Europese Commissie. Ook zou het rapport volgens de Commissie moeten bijdragen aan de ontwikkeling van de nieuwe *Clean Industrial Deal* voor concurrerende industrieën en kwaliteitsbanen, die in de eerste 100 dagen van het nieuwe mandaat van de Commissie wordt verwacht.

Op 4 oktober jl. stuurden de ministers van EZ en Fin, mede namens de minister van KGG en de minister van BZ, als onderdeel van het verslag van de Raad voor Concurrentievermogen, een kabinetsappreciatie op hoofdlijnen op het Draghi-rapport aan de Kamer. Naast een algemene appreciatie gaat de reactie met name in op 'Europese interne markt', 'Een sterke en innovatieve economie', 'Gezonde concurrentie', 'Kansen van decarbonisatie', 'Financiering en investeringen'. Gezien er in uw commissie eerder op het Draghi-rapport is gewezen, wordt hierbij geattendeerd op de kabinetsappreciatie. De appreciatie wordt ook bij de commissies EZ/KGG en Fin onder mededelingen en informatie onder de aandacht gebracht.

In de appreciatie staat ook aangekondigd dat de aanbevelingen in het rapport verder in de verschillende Raadsformaties aan de orde zullen komen. De kabinetsinzet zal voorafgaand aan deze Raadsformaties worden gedeeld via de geannoteerde agenda's. Daarnaast zal het kabinet via de gebruikelijke BNC-fiches voorstellen van de Commissie die raken aan het rapport meer gedetailleerd beoordelen, inclusief potentiële gevolgen voor de Rijksbegroting. Het kabinet zal eveneens over het Europese concurrentievermogen en de Nederlandse economie een nadere visie opstellen voortbouwend op het regeerprogramma.

De Tweede Kamercommissie voor EZ heeft naar aanleiding van het rapport besloten een gesprek te organiseren met de heer Draghi en een dertigledendebat in te plannen met de ministers van EZ en Fin. Voor beide bijeenkomsten in de Tweede Kamer is nog geen datum bekend.

Gelet op het algehele onderwerp wordt ambtelijk voorgesteld om eventuele behandeling van de aanbevelingen uit het Draghi-rapport in eerste instantie via de commissie EZ/KGG te laten lopen, waarna ook de geannoteerde agenda's en verslagen van de Raad voor concurrentievermogen aan de orde komen, en zo mogelijk naar aanleiding van (Europese) wetsvoorstellen. Specifieke onderwerpen die raken aan de commissie voor Europese Zaken, zoals institutionele gevolgen en onderhandelingen voor het Meerjarig Financieel Kader (2028-2034), kunnen desgewenst worden opgevolgd via geannoteerde agenda's en verslagen van de Raad Algemene Zaken/ Europese Raad en middels de aangekondigde kabinetsappreciaties.

De behandeling van het Werkprogramma van de Europese Commissie voor 2025 geeft eveneens een aanknopingspunt om de uitwerking van de aanbevelingen in Europese wet- en regelgeving, wanneer gewenst, in behandeling te nemen.

Cohesiebeleid

Ter informatie wordt gemeld dat de minister van EZ het verslag van de RAZ Cohesiebeleid van 6 september 2024 heeft doen toekomen, over onder andere de rol van cohesiebeleid bij demografische uitdagingen. Dit document is ter informatie toegevoegd.

Op 4 oktober jl. stuurde de minister van EZ de visiepaper *Cohesiebeleid post 2027* aan de Kamer, die in samenwerking met het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is geschreven. De paper is geschreven in het licht van het high-level report on the Future of Cohesion en het negende Cohesieverslag en is hierbij ter informatie toegevoegd.

Appreciatie Commissievoorstel uitwerking G7-akkoord financiële steun aan Oekraïne 2024

Aan de Kamers is een appreciatie toegekomen inzake een Commissievoorstel uitwerking G7-akkoord financiële steun aan Oekraïne 2024. De Europese Commissie heeft hiervoor een verordening voorgesteld (COM(2024)426, zie overzicht nieuwe Europese voorstellen 20 - 27 september 2024 hieronder) en de Raad en het Europees Parlement opgeroepen om snel tot besluitvorming te komen, zodat de financiering uiterlijk eind dit jaar aan Oekraïne beschikbaar kan worden gesteld.

Besluitvorming over de verordening voor macro-financiële bijstand (MFB) van maximaal 35 miljard en het Ukraine Loan Cooperation Mechanism (ULCM) vindt waarschijnlijk in oktober of november plaats in de Raad (besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid) en het Europees Parlement (besluitvorming met gewone meerderheid). Besluitvorming over eventuele aanpassingen in het sanctiebesluit (GBVB) zal naar verwachting ook in deze periode plaatsvinden. Dit vereist unanimititeit in de Raad.

In de geannoteerde agenda van de Europese Raad voor 17-18 oktober (zie agendapunt 5) wordt eveneens melding gemaakt van het Commissievoorstel.

Het voorstel is niet geprioriteerd door de Kamer, maar gelet op eerdere agendering in een gecombineerde vergadering van de commissies EUZA en FIN over de financiële steun aan Oekraïne 2024 naar aanleiding van de tussentijdse wijziging van het MFK ([36405_E](#)) wordt hier ter informatie op gewezen.

● **Bijlagen**

- Verslag van de Raad voor Concurrentievermogen van 26 september 2024 met kabinetsappreciatie Draghi-rapport

- Aanbieding Visiepapier Cohesiebeleid post 2027
 - Verslag van de Raad Algemene Zaken - Cohesiebeleid van 6 september 2024
 - Kabinetsappreciatie Commissievoorstellen uitwerking G7-akkoord financiële steun aan Oekraïne 2024
-

- Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (27 september - 11 oktober 2024)
- Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (20 september - 27 september 2024)
- Termijnbrief van 11 oktober 2024, reactietermijn tot 22 oktober 2024, 17.00 uur
- Overzicht van aanhangige gedelegeerde regelgeving

7. Rondvraag

De griffier van de commissie,
Ilse van den Driessche